

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประยุกต์ใช้วัฒนธรรมองค์กรของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ผู้เขียน นางสาวสุกัญญา ไชยถา

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร. อนรรักษ์ ปัญญาวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์กร การประยุกต์ใช้วัฒนธรรม
องค์กร โรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ประชากรผู้ให้ข้อมูล
คือ ผู้บริหาร คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2554 จำนวน 280 คน
เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(σ)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ ด้านบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มีพื้นที่เขตบริการ จำนวน 3 อำเภอ คือ อำเภอฮอด อำเภออมก๋อย
และอำเภอดอยเต่า โดยมีโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด จำนวน 48 โรงเรียน ระยะทางห่างจากอำเภอเมือง
เชียงใหม่ ประมาณ 120 กิโลเมตร พื้นส่วนใหญ่ที่มีความทุรกันดาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมเชียงใหม่ เขต 5 ได้มีนโยบายในการพัฒนาวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน 3 ด้าน คือ การพัฒนา
วัฒนธรรมในการเรียนรู้ การพัฒนาวัฒนธรรมความรับผิดชอบต่อผลงาน และการพัฒนาวัฒนธรรม
ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ

วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนทั้ง 10 องค์กรประกอบมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
ด้านการมอบอำนาจ ด้านความรู้สึกรักเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ด้านความเอื้ออาทร
ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความหลากหลาย ด้านเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการตัดสินใจ
และด้านความมีคุณภาพ ตามลำดับ

ด้านการประยุกต์ใช้วัฒนธรรมองค์การของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ในด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ การธำรงรักษาวัฒนธรรม องค์การ และการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การ ผู้บริหาร โรงเรียนได้สร้างค่านิยมที่อยู่บนพื้นฐาน บริบทของ โรงเรียน จัดสภาพแวดล้อมให้บุคลากร ได้ดำเนินตามแนวทางวัฒนธรรมองค์การ ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อธำรงรักษาวัฒนธรรมองค์การให้เข้มแข็ง และเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การ โดยยึดเป้าหมายของ โรงเรียนเป็นสำคัญ

ด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลได้ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย และ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส การมี ส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนได้นำมาใช้ในการบริหารจัดการ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป โดยส่งเสริมให้ครูจัดการเรียน การสอน โดยยึดธรรม ใช้จ่ายงบประมาณไปตามเป้าหมาย กระจายงานบุคลากรอย่างเป็นธรรม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงานของไทย

ส่วนด้านการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้ปฏิบัติตามแนวทาง 5 ประการ คือ การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การคืนอำนาจ การบริหารตนเอง และการตรวจสอบและถ่วงดุล ซึ่งทั้ง 5 หลักการนี้ผู้บริหาร โรงเรียนได้นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการ งานบริหาร งบประมาณ งานบริหารบุคลากร และงานบริหารทั่วไป โดยใช้หลักของการกระจายอำนาจ ส่งเสริม ให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีอิสระในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Application of the Organizational Culture of Small School Administrators, Chiang Mai Primary Educational Service Area 5

Author Miss Sukanya Chaiyata

Degree Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisory Committee

Prof. Dr. Anurak Panyanuwat Advisor

Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert Co-advisor

ABSTRACT

The objective of this independent study was to study organizational culture and application of the organizational culture of small school in Chiang Mai Primary Education Service Area 5. The respondents of this study were consisted of administrators, teachers and basic education commissions in the academic year of 2011, totaling 280 persons. Tool used in this study was questionnaire. And the statistical techniques used were percentage, mean (μ) and standard deviation ( ).

The outputs can be summarized as follows: in light of the context of the small schools in Chiang Mai Primary Education Service Area 5, it has service offices in 3 different districts: Hot District, Omkoi District and Doi Tao District, where 48 small schools are 120 kilometers away from Mueang Chiang Mai District. Most of the area is backcountry. Chiang Mai Primary Education Service Area 5 had lunched a policy to develop 3 aspects of operational culture which are developments of learning culture, responsibility culture and management efficiency culture.

All 10 components of organization culture has means of operational level in the descending order as follows: creditability, honesty, empowerment, pride of ownership, generosity, respect, variety, goal of the schools, decision making and quality, accordingly.